

beide ouders om beurt kwamen voederen. Het nestholletje bevond zich weer op een hoogte van minder dan 3 m in een dode kanada, midden in de stam. Ik heb maar één bewoond nest gevonden; de andere holletjes die ik wist staan werden door de grote bonte vergroot en waren dus voor de kleine bonte verloren. Maar er waren zeker twee koppels op het reservaat.

De grote bonte specht is « de » grote vijand van de kleine bonte. Gelukkig voor de kleine zijn er nog spreeuwen, want daar is de grote bonte niet tegen opgewassen.

Ziehier hoe een broedgeval van de kleine bonte kan tot stand komen :

- ofwel hakt de kleine bonte een holletje in een dode boom waarin zich reeds een of meer grotere holen bevinden die door spreeuwen bezet zijn;
- ofwel hakt hij een holletje in een maagdelijke dode boom. Tien tegen een komt daarna een grote bonte het holletje groter maken. Maar dan komen de spreeuwen de grote bonte, desnoods met eieren en al, buiten gooien en kan de kleine bonte in alle rust een nieuwe holletje in dezelfde boom of niet te ver ervan af hakken. De spreeuwen komen wel gedurig een kijkje nemen, maar kunnen er niet in, en vermits zij de grote bonte op afstand houden beschermen zij ongewild de kleine bonte.

Vroeger verwenste ik de spreeuwen omdat zij de grote bonte spechten het leven zuur maakten; nu is mijn oordeel genuanceerder.

Een gebeurtenis die niet onvermeld mag blijven had plaats op 22 juni 1978. Toen ik, na wat thuis een gewoon onweer geweest was, een bezoek bracht aan De Maat kon ik mijn ogen niet geloven. Inderdaad, aan de zuidkant van het reservaat waren tientallen grote kanadabomen, maar ook lork en eik, ontworfeld of afgeknakt op alle mogelijke hoogten. Van vele kanadas die heel gebleven zijn, zijn de bovenste 4 m als rietpluimen voor immer omgebogen. Het moet daar nogal gekraakt hebben. De konijnen zijn er goed mee geweest met al die afgebroken takken, in de harde winter die wij gekend hebben. Geen takje bleef ongeschild.

Doordat op De Maat veel berken staan is het normaal dat de vliegenzwam, die in symbiose leeft met berken, er in de herfst een normale verschijning is, het ene jaar massaal, een ander jaar (zoals in 1978) veel minder. Wat mij daarbij opviel was het feit dat hier en daar deze paddestoelen er vernield bij lagen alsof er schoppende bengels voorbij gekomen waren, maar daar waren verder geen sporen te zien. Ieder jaar opnieuw werd ik met datzelfde fenomeen gekonfronteerd zonder er een degelijke verklaring voor te vinden; een vervelende situatie. Nu er maar weinig vliegenzwammen waren heb ik de zaak eens van dichterbij bekeken en ontdekte ik dat het reeën waren die van de zwammen gegeten hadden, soms enkel de steel tussen hoed en knol, andere keren ook stukken van de hoed. Duidelijk waren hun hoefindrukken in het zand te zien.

Weer iets dat wij bijgeleerd hebben.

De Bueren

door A. TAVERNIER en R. JOORIS, *Conservators*

De donkere onweerswolken boven DE BUEREN zijn verdwenen. Het geplande industrieterrein dat onmiddellijk aan het reservaat zou aansluiten komt er niet. De milieumensen haalden hun slag thuis en de landschappelijk waardevolle « Kelevlakte » behoudt verder haar rust. Ook het vogelleven in het gebied verloopt in zijn dagelijkse trend van rust, voedselzoeken, territoriumverdediging en voortplanting.

Het watervalletje ten zuidwesten van het reservaat belette dat de vijver in de strenge vorstperiode van 1976-1977 volledig dichtvroor. Gelukkig maar voor ons paartje ijsvogels.

De nachtegaal is, na ruim twee jaar afwezigheid, terug in het gebied komen broeden. Hij kiest gewoon-tegetrouw het moerasbosje uit om zijn kroost groot te brengen. De grote bonte specht nestelt in een holte van een oude perelaar. Het luid bedelen van de jongen is tientallen meters hoorbaar. Vermoedelijk doet ook zijn aanverwante broer, de kleine bonte specht, het hem na. Zijn nest kunnen we echter niet situeren maar zijn behendige klimkunst is dagelijkse kost.

Rosse vleermuizen nemen een oud spechtenhol in bezit. Vijfendertig uitvliegende wijfjes zijn er geteld

De Bueren.

(Foto Guldemont)

op één van die mooie juni-avonden. Toekomstige moeders die straks hun jongen zullen baren. De angstaanjagende roep van de bosuil wordt bij dageraad afgewisseld door het verdragend « kie-kie-kie » van het torenvalkje. Zal dit sympathiek roofvogeltje hier dan toch in de nabije toekomst komen nestelen?

Een enkele hagedis ritstelt haastig weg tussen de vegetatie van de wegbermen. Een morgenwandelaar heeft ze gestoord tijdens haar zonnebad in de nog zwakke zonnestrallen. Vlakbij het holletje van de hagedis ligt het uitgevreten lijkje van een dwergmuis. Een drama heeft zich afgespeeld. Doden om te leven, dagelijkse realiteit, fragmenten uit het boeiend dierenleven in het reservaat.

Talrijk zijn dit jaar de bloeiende keverorchissen in het hakhoutbosje. Geen juweeltjes voor het oog in vergelijking met andere soorten van deze familie maar toch indicatoren van waardevolle, maar helaas steeds zeldzamer wordende vegetaties.

Enkele meters verder staan de lichtgele kroontjes van de hengel. Braam en wilde kamperfoelie slingeren zich door een opschietend berkenbosje en maken het bijna ontoegankelijk. De zwaluwen hebben het begrepen, ze vestigen er in de nazomer hun slaappleaats.

Nog voor het afvallen van de bladeren verschijnen de paddestoelen, vruchten van een verborgen leven. En DE BUEREN is rijk aan zwammen. Russula's, amanieten, vliegenzwammen, boleten, inktzwammen, reuzenzwammen en parasolzwammen. Met honderden staan ze er! Eetbaar eekhoorntjesbrood en dodelijke knolamanieten. Zelfs de zaagselherterzwam is van de partij.

DE BUEREN met zijn vroege morgenzang, zijn blauwe hyacintentapijten, zijn bloeiende sleedoorn en zijn in de avondlucht piepende eendevleugels loont de moeite om te behouden...

